

Naročnina: doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekatom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Pismo domačoj vesi.

Oh Vidonci —

*ti gorička, draga vas domača,
kjer hiša mojega stoji očeta —*

bodite pozdravljeni! Domača ves! Kak sladka si sinovom i hčeram, šteri so tüdi v tüjini ostali verna deca Tvojih katoličanskih očov i mater. Odišli so i so te zapüstiti, ar so morali oditi. Presiromaška si i ne moreš jih vseh izdržati. Ali pozabili te ne so. Oh, kelko srčnih, toplih misli i žel roma dnevn prek bregov i dolov nazaj v domači kraj — k Tebi, rojstna ves. Vsi ščejo ešče naprej živeti tvoje življenje. Prek „Novin“, prek pisem, prek srčnih molitev združeni so bliži ali da leč po sveti razsejani sinovje i hčeri s Tebom, s Tvojimi krščanskimi očevi i materami. Veselijo se, če si doma srečna, dobra, zadovoljna; žalostijo se pa, če si nesrečna, nezadovoljna. Vsi živijo s Tebom tisto skrivnostno katoličansko, občestveno življenje, šteromi je središče dragi Bog.

Tüdi moje misli so poromale dnes k Tebi, draga rojstna ves. Ne je to prvič, niti, če Bog da, ne zadnjič. Ali dnes si me palik posebno vradostila i zato se Tvoj sin vrača k Tebi, da Ti čestita. Obstano sam malo tam gori pri zvoniki na „Vukovom“ bregi. Pred menov ležiš vsa duga i široka. I gda Te tak gledam

*od tihe borečke sojé,
tä dolí v rádovske dolé,
od strmih klemperskih bregov,
do mirnih majžerskih grobov . . .*

sam ves srečen, ar vidim zibelko svoje brezskrbne, senjave mladosti. Vsa si sprepletana od bregov i dolinic, šum, travnikov i njiv. V svojoj pestrosti se mi vidiš, kak pisani travnik v sprotolésnjom cvetji. Okoli i okoli te oklepa zelena šuma i ešče državna cesta, kak da bi te šteli obvarvati i braniti tvojo velko, katoličansko, pošteno družino od neprijatelov, od lažnih prorokov od zvüna. Kre ceste i na obronkaj vidim hižice i kuče, vse so skoro lesene i slamnate. Tüdi moja je med njimi. Ne vidim v njih bogatstva, niti nikše gizdosti. Povsedi vlada skromnost, siromaštvo, ali zato tüdi poštenje, mir i vernost. I prav to zadnje je, ka me posebno dnes veseli. — Ponosen sam, da v mojoj vesi živi siromaško, skromno ljudstvo, ali zato tem bole verno, zvesto, katoličansko.

Pred kratkim sam čüo iz vüst Tvojih dühovnih pasterov, da si jim med številnov čredov najvernejša, najbolje požrtvüvalna ovca. Vekše hvale ne nücaš. Bodi ponosna na to i gledaj, da bodeš to korono vsigdar skrbno i verno nosila. Čuvaj se od pokvarjenih lüdi i komunističnih agentov, ki so protivniki veri, Cerkvi i dühovnikom. Znam, da boš ešče naprej odgajala svoje sine i hčere v tom katoličanskom dühi — verno deco Bogi, Cerkvi i domovini. I da boš to svojo krščansko düžnost ležej vršila, postavila si si dve kapelici i dva zvona: ednoga na zgornjem deli vesi, drugoga na dolnjem, da bi Te trikrat na den spominala velke skrivnosti i milosti našega odrešenja: „Angeo Gospodov je nazvesto Mariji...“ I na glas zvonov odkrijejo se Tvoji katoličanski očevje i matere, sklenejo svoje žülnatne i trüdne roke, pozdravljajo nebesko Gospo i prosijo blagoslov za sebe i svoj mladi rod . . .

Pa tüdi narodno zavedna si, draga rojstna ves. Gda je v jeseni slovensko ljudstvo bilo pozvano, da se po dugih letaj nasilstva slobodno izjavi, što de je vodo v bodoče, si razmila te glas. „Korošcovi smo bili, smo i tüdi vsigdar ostanemo“, so izpovedali, šli so v borbo i dosenoli zmago Tvoji vrli dečki i moški. Kak eden mož, so se zdignoli i s poštenimi zavezniki drugih vesnic zrüšili dugoletno tüjo silo. Združena fronta JNS-arov, liberalcov,

Delo naših banskih svetnikov.

Člani banskoga sveta: Klekl Jožef, Bajlec Franc, Bačič Franc so med drugimi vložili kr. banskoj upravi ešče sledeče prošnje:

Prošnja za podporo za postavitev spomenika dr. Ivanocyji.

Kak je znano, je bio dr. Ivanoczi velki kulturni preporoditeo i voditeo Slovincov v Slovenskoj krajini. Letos poteče ravno 20 let, kak je vmro. Rojaki Slovenske krajine njemi nameravajo v te namen postaviti na grobi v Ivanovcih-Kančovcih, fara Sv. Benedikt, primeren spomenik. V te namen je nabrani že vekši znesek, nad 10.000 Din, ki je za postavitev spomenika na razpolago. Odbor za postavitev spomenika pa potrebuje šče okoli 10.000 Din, zato se obračamo z vlüdnov prošnjov na kr. bansko upravo, da blagovoli k postavitvi spomenika prispevati znesek 10.000 Din. Penez naj se blagovoli nakazati g. Faflik Franci, župniki v Kančovcih, bivšemi oblastnomi poslanci, kak čuvari groba (pošta Križevci v Slov. Krajini).

Prošnja za podelitev izdatnejših podpor gasilskim četam, štere so si postavile domove.

V našoj Krajini, t. j. v sobočkom i lendavskom srezi so si nešterne gasilske čete z izrednov požrtvüvalnostjov postavile nove domove i nabavile drage strožalne. To vse je zvezano z velikimi stroški, ki jih čete težko zmorejo, zato vlüdnno prosimo kr. bansko upravo, da blagovoli prošnje za podelitev podpor tem četam v posebnoj meri vpoštovati ino njim podeliti izdatnejše i vekše podpore. V te namen so vložile prošnje že gasilske čete v Gor. Lendavi, Žiških i Trdkovi ino prosimo kr. bansko upravo, da blagovoli tem četam s posebnov naklonjenostjov priskočiti na pomoč.

Prošnja za podporo prosvetnomi družtvi v Beltincih za izpopolnitev knjižnice.

Prosvetno družstvo v Beltincih, ki med ljudstvom nad vse požrtvüvalno delüje i širi istinsko pravo ljudsko prosveto med prebivalstvom, je vložilo prošnjo na kraljevsko bansko upravo za podelitev znatnejše podpore zavolo izpopolnitve knjižnice prosvetnoga družstva.

Prosvetno družstvo v Beltincih, ki je nekaj v središči slovenstva Slov. krajine, že od davnih časov zasluži vso pažnjo i naklonjenost kraljevske banske uprave, zato vlüdnno priporočamo prošnjo v ugodno rešitev ino prosimo, da se podeli družtvi v njene svrhe izdatnejša podpora.

mačkovicov i komunistov se je zrüšila na trdnaj i složnoj voli vidonskih zavednih volilcov v — prah. Naši katoličanski Vidonsčarje znajo, da kmečko katoličansko ljudstvo lejko i smejo voditi samo za to sposobni možje. Domača ves, bodi ponosna na svoje zavedne možke i dečke i pazi tüdi v bodoče na njihovo čistost i vernost.

Ešče edna kaplica sreče je spadnola te dni v moje veselje. Draga domača ves, če ravno si tiha, mirna i skrita v goričkome koti, si vendar jasno čüla i se poslušna odzvala vabili Kristušovoga namestnika, šteri je za Božič zazvao katoličanskomi sveti: „Katoličanci, čtíte, širite i pomagajte samo svoje, katoličanske novine, tisk, čtivo. Katoličanske novine v vsako hižo, da rešimo svet od moderne pokvarjenosti!“ Čüla si te glas i odprla si dveri na svojih siromaških hišaj katoličanskim novinam i tiski. Prviva sta se zdignola Tvoj vrli širiteo i goreča širitelica. Oba zgedniva katoličanca sta začnola nevtrüdlivo širiti „Novine“ i dnes se one čtejo v skoro v vsakoj hiži. Dober zgled ma čü-

Prošnja za podporo za postavitev prosvetnoga doma v Gor. Lendavi.

V Gor. Lendavi, ki je preci siromaška, so prebivalci z velikov požrtvüvalnostjov izdelali vekšo vnožino cigla i preskrbeli les za postavitev prosvetnoga doma. Zavolo siromaštva pa do zidanja nemre priti, ar ljudstvo nema penez.

Zato vlüdnno prosimo kr. bansko upravo, da blagovoli nesebično akcijo prebivalstva Gor. Lendave podpreti z izdatnejšov podporov i da ide kr. banska uprava blagohotno na roko prosvetnomi družtvi v Gor. Lendavi, kak tüdi toj posojilnici pri najetji tozadevnoga posojila.

Prošnja za podporo prosvetnomi domi v Soboti.

V preminočem leti je bio postavljeni v Soboti z velikimi teškočami i znatnimi stroški prosvetni dom v Soboti. Te dom je za celo Slovensko krajino velkoga pomena, ar je to nekakšo osrednje prosvetno družstvo v Slovenskoj krajini, tak da se bo iz toga doma širila prava ljudska prosveta po celoj Slovenskoj krajini.

Družstvo je zavolo zadužitve prišlo v velke penezne stiske, zato vlüdnno prosimo kr. bansko upravo, da blagovoli podeliti prosvetnomi družtvi v Soboti, za odplačilo duga zavolo postavite prosvetnoga doma, izdatnejšo podporo.

Prošnja, naj se dovoli čiščenje (štedilnikov) šparhetov njihovim lastnikom.

V Slovenskoj krajini je bilo v zadnjih letaj vnogo tožb med lastniki hiš, celo siromaških i med dimnikarimi. Izdatki za dimnikare so celo pri siromakaj razmeroma jako veliki, poseo, šteroga opravlja pri tom dimnikar, pa jako mali, da bi vsakši gospodar to z lehkotov sam opravilo. Ide se posebno za pometanje lesenih dimnikov pri siromaškejših i preprostih hišicaj i za čiščenje šparhetov. Navadno to gospodarje ali gospodinje stalno same opravijo, morajo pa vseeno plačati prispevek dimnikarom.

Zato vlüdnno prosimo kr. bansko upravo, da blagovoli ukreniti vse, da se tozadevni dimnikarski predpisi v teliko spremenijo i s tem odpravijo razne tožbe med dimnikarimi i gospodarami hiš.

dovito moč! O, če bi tüdi nešterne druge vesnice mele tak goreče širitele, da bi tüdi one spoznale vero Kristušovoga opömina. A Ti, moja vidonska ves, idi naprej po toj poti. Bog se ne da prekösiti v dobroti. Prle ali kesnej pride nad Tebe blagoslov i i plačilo za gorečnost — za katoličansko — Božo stvar.

O draga mi, gorička ves! Tvoji sinovje i hčeri po sveti razstepeni, se veselijo Tvoje gorečnosti doma. Znamo, da Ti ne cvetejo samo rože, tüdi trnje je vmes. Ali prepričani smo, da boš znala očistiti svoje grede od trnja i oseta. Odgajaj ešče naprej mladi, veren i zaveden katoličanski rod. Bodi ponosna na svoj Boži kinč. Mi, Tvoji razstepeni sinovje i hčeri, bodemo teda srečni i ponosni na Tebe.

Te reči sam Ti napisao v imeni vseh vidonskih bratov i sester, ki smo po sveti razstepeni — ne samo v pohvalo, nego ešče bole v spodbüdo za bodočnost — a drugim vesnicam mogoče — za zgled. Bodi pozdravljena mila gorička domača ves! Eden od Tvojih sinov: — VIII.

Konkordat med Svetov Stolicov i Kraljevinov Jugoslavijov.

V imeni Presvetoga Trojstva. Amen.

Njegova Svetost Papa Pij XI. i vu imeni Njegovoga Veličanstva Krala Petra II. Namestniki Kraljevine Jugoslavije, navdehnjeni z želov, da se za stalno i v skladi z novimi prilikami vredi položaj Katoličanske Cerkve v Kraljevini Jugoslaviji, odločili so, da sklenejo edno slovesno pogodbo: v te namen, Njegova Svetost Pij XI. i vu imeni Njegovoga Veličanstva Krala Petra II. namestniki Kraljevine Jugoslavije, imenüvali so odnosno pomočnike: Njegova Svetost, Njegovo Eminenco Prezvišenoga kardinala Paceli Eugenija, svojega državnoga tajnika — namestniki, Njegovo Ekscelenco gospoda dr. Auer Ludovika, ministra pravde i čuvara pečata. Imenüvani pooblaščenci po izmeni odnosnih pooblastil, štera odgovarjajo predpisom, so se v sledečih členaj zjediniли:

Člen I.

Katoličanskoj cerkvi se prizna vu vseh njenih področaj popolna slobočina, da slobodno i javno vrši svoje poslanstvo v Kraljevini Jugoslaviji.

Člen II.

K splitskoj cerkvenoj pokrajini spada nadškofijska stolica v Spliti, ki je zdaj obnovljena, z šterov ostane združena makarska škofija pa podvržene škofije kotorska, dubrovnička, hvarska, šibeniška i ninska, štera je zdaj na novo nastavljena. Splitska nadškofija, kak i kotorska, dubrovnička, hvarska i šibeniška škofija obdržijo svoje zdajšnje meje v mejaj kraljevine Jugoslavije.

Ninska škofija obsega celo pokrajino, štero je prle melä zadarska nadškofija i štera leži v kraljevini Jugoslaviji i štere apoštolski administrator je zdaj šibeniški škof. Imenüvana škofija se združü per unionem aequae principalem (po združitvi ednake vrednosti) z šibeniškov škofijov. Za vodstvo te škofije imenüje šibeniški škof ednoga določenoga generalnoga vikara. Šibeniški škofi se bodo zvali za šibeniškoga i ninskoga škofa. (Dale).

Rafaelova družba za Slovensko krajino.

Škafar Ivan, kaplan v Prevaljah, naš domačin, nosi veliko lübezen do naših izseljencov. Zavolo svoje velike lübežni do njih, je bio tüdi zvoljen za člana Rafaelove družbe v Ljubljani. I ta lübezen ga je nagnola, da je sestavo lepa pravila za družbo, ki bo delala v Slovenskoj krajini. To pa zato, ar glavna družba v Ljubljani ma teliko posla, da ne more vsega zadolati. Ta pravila je pod brojom 300/l. februara 26. toga leta odobrila pismeno Višja Cerkvena oblast, z rečjov pa že pred meseci g. Škafari. Ta pravila bomo objavili v ednoj številki naših Novin i po tistoj objavi pozovemo naše lüdi, ki ščejo biti kotriže Rafaelove družbe, na občni zbor, da zvolimo predsednika i ostali odbor.

Pripomnimo: 1. da znaša letna članarina 10 Din., 2. da sta dva našiva dekana, to je lendavskoga i sobočkoga sreza po svojoj službi, člana glavnoga odbora Rafaelove družbe za Slovensko krajino, 3. da na občnom zbori bo meo samo tisti pravico gučati, ki plača naprej teh deset dinarov članarine. Pošle se pa ta „Pripravilnomi odbori za ustanvitev Rafaelove družbe v Črensovcih“, 4. V družbi de se delalo vse brezplačno, članarina se porabi za pisaršniške stroške i za pomoč našemi delavstvi pri raznih nesrečaj, za njegovo izobrazbo itd, kak je to v pravilaj določeno, predvsem

pa, da bomo držali naše izseljence na verskoj i narodnodržavnoj visini.

Prosimo naše izseljence, naj pristopijo k tomi društvu i naj najknesnej do 3. nedele po Vüzmi pošlejo članarino i dajo glas na uredništvo Novin v Črensovc, koga želejo meti za predsednika i koga v odbor. To pitanje zato stavimo, ar nema ničče pravice se ponujati za vodstvo odbora, naj prvo povejo svojo reč tisti, za štere se ide. Mi bomo na občnom zbori prečteli pisma izseljencov i njihove predloge.

NEDELA

v postji peta (čarna, ali tiha).

Evangelij (Janoš 8). Tisti čas pravo je Jezus vnožini židovskoj: Što z vas pokazam mene zavolo greha, či pravico pravim vam, zakaj ne verjete meni? Ki je z Boga, reči Bože poslušaj; zato vi ne poslušate, ar ste neje z Boga. Odgovorili so zato židovje i pravili njemi: jeli dobro ne velimo mi, ka si Samaritanuš ti i vraga maš? Odgovoro je Jezus: jas vraga nemam; nego poštujem Očo mojega i vi ste ošpotali mene. Jas pa ne iščem dike moje: jeste, ki jo išče i sodi. Zaisitino, zaisitino velim vam: či što reč moje zdrži, smrti ne bude vido na veke. Pravili so zato židovje: zdaj smo spoznali, ka vraga maš, ki je mro i prorocke so spomrli. Koga tebe samoga činiš? Odgovoro je Jezus: či jas dičim samoga sebe, dika moja je nikaj: je Oča moj, ki mene diči, šteroga vi pravite, ka je vaš Bog i ne ste ga poznali: jas pa znam njega; i či bom pravo, ka ga neznam, bodem prisposoben k vam lažec. Ali znam ga i reč njegovo zdržavam. Abraham oča vaš se je veselilo, da bi vido den moj: vido ga je i radilvo se je. Pravili so zato židovje njemi: petdeset let ešče nemaš i Abrama si vido? Volo je njim Jezus: zaisitino, zaisitino velim vam, prve, liki je Abraham bio, jas sam. Popadnoli so zato kamenje, ka bi v njega lučali; Jezus se je pa skrio i vó je šo z Cerkvi.

Razgled po katoličanskem sveti

Pastirsko pismo jugoslovanških škofov o gospodarski in socialni stiski naših dni. — Leon je seveda dobro vedel, da v sedanjih razmerah plače ne morejo biti na splošno zadostne. A prav to mu je bil dokaz, da delavske razmere niso zdrave in da so zato nujno potrebne preuredbe. Delavci sami to bridko čutijo in če ne vidijo resnega prizadevanja, da bi se razmere izpremenile in izboljšale, se obrača njih gnev proti vsakemu današnjemu gospodarskemu redu ali bolje neredu ter proti družbi, ki živi v boljših razmerah, kakor oni. Zato se obrača gnjev tudi proti mezdnemu razmerju sploh, češ da je krivično, dasi mezdno razmerje samo na sebi ni krivično (Quadragesimo anno), ampak je krivična le zloraba tega razmerja, ki jo je največ zagrešil liberalizem. Po naravni in krščanski dolžnosti se morajo ljudje med seboj podpirati, da morejo s skupnimi močmi dosegati skupne namene. Kakor je takšna skupnost potrebna v družini in v občini, tako bi morala biti tudi v gospodarstvu. Časih je bilo tako. Družine so živele lepo skupaj: oče, mati in otroci; tudi posli so bili člani družine, zato je hlapec, ko je razkazoval polja in travnike, lahko govoril: To je naše, to je pa sosedovih. Potem so naše stare družine zopet mnogokrat živele v zadrugah. Obrtniki in trgovci so se združili v cehe. Ljudje istih poklicev so se družili v stanove. Liberalizem je vse te zveze in vso to naravno skupnost razbil. Razbil je cehe, češ da ovirajo svobodno gospodarstvo in napredek v obrti. Razbil je zadruga, češ da ne dajejo posamezniku zadosti svobode in zasebne lasti. Razbil je stanove, ko je raztrgal skupnost tistih, ki proizvajajo gosgodarske dobrine, v dva sovražna si razreda: v tako imenovane kapitaliste in proletarce. Še več, razbil je družino, ko je pognal mater in mladoletnike v tovarno, otroke na cesto; ko je s svojim varljivim oznanilom o svobodi odtujil kmetski družini posle; ko je raztrgal v obrtniški družni prejšnje družinske vezi med gospodarjem in njegovu družino pa med pomočniki in vajenci. Liberalizem je razbil celo vezi med narodi in državami. Cerkev je v srednjem veku skušala ustvariti veliko zvezo med narodi in državami

Politični pregled.

Domači.

Proračun zbija velike debate v parlamenti vsako leto, posebno pa letos, kda bivši vladinovi točijo v svojih govoraj bridke skuze, zakaj so ne oni na vladi, nego dr. Stojadinovič z dr. Korošcom. Zato pa napadajo oba. Da se teva tem napadom smejeta, je jasno i držita ešče bole močno državne vajati v svojih rokaj. Njihov ekspoz, — to je polaganje računa, kak sta vodila svoje ministerstvo — kaže samo dobre strani. Mir je znotraj v državi i mir je prek njenih mej. Vsikdar več prijatelov mamo pokazati okoli sebe, v državi pa itak lada popolna slobodščina. Porazno je vplivalo na katoličanske nacionalce, ki so napadali dr. Korošca, kda stane gor en pravoslavni poslanec i da izjavo v parlamenti, ka de celi svet čte, da je dr. Korošec eden veliki državnik. Dr. Korošec je v svojem ekspoziji tudi omeno, da vlada bo zdaj, ka je dobila v senati večino, lejko izvedla potrebne nove zakone od zborovanj, od tiska, od volitev. Od horvackoga pitanje je pa dr. Korošec teliko povedao, da se to rešava. Ar more biti proračun do 1. aprila sprejeti v parlamenti i v senati, se dela tudi v noči, ešče celo noč. Proračun je z večinov glasov sprejet i izročen senati, da ga sprejme i te. Lepo je govoru tudi naš poslanec, dr. Klar.

Svetovni.

Švedska. Na Švedskom so osvedočeni, da ednok pride do bojne med Rusijov i Nemčijov. Ar je pa Švedska sosedu Rusije, jo briga bodočnost. Ne bi se rada vmešala v to bojno, zato pa dela na zvezi med Škandinavskimi državami, da bi te bile tak močne, ka bi znale i Rusiji i Nemčiji protistati. Zednim pa tak vrejuje svoje gospodarstvo, da de neodvisna od vseh zvünešnjih držav, štere ne pridejo v poštev pri Škandinavskoj zvezi.

Pitanja i odgovori pri zakoni od zaščite kmeta.

Što je kmet, šteromi ide zaščita? — Tisti, šteri se je zadužo pred 20. aprilom 1. 1932 i je bio kmet tudi te, gda je novi zakon izišo, to je 1. 1936 sept. 26. — Če što 1. 1932. bio kmet, lani sept. 26. pa že trgovec, je ne zaščiten. I na opak. Če je lani 26. sept. že bio kmet, 1. 1932. sept. 20. pa ne, ne spada pod zaščito. Ne zgübi

Podmorski kabel med Francijov i Jugoslavijov.

Odpro se je podmorski kabel med Jugoslavijov i Francijov v Boki Kotorskoj. Prvi pozdrav je bio poslani francoskomi predsedniki republike, Lebruni, francoskomi ministerskomi

Kmetijske zbornice.

Min. svet je podpisao odlok, šteri določi nastavitev Kmetijskih zbornic. Službeni list naše banovine bo prinese vse določbe, tam se lejko poglednejo. Vsaka občina itak ma službeni list. Glavni namen Kmetijskih zbornic je, da se pobriga za napredek kmetijstva, da čuva pravice kmetov. Kotruga Kmetijske zbornice sme biti samo kmet, to je oseba, ki se bavi predvsem z kmetijstvom, to je poledelci, posestniki šum, ribičje, rojarje itd. Vsaka banovina bo mela svojo Kmetijsko zbornico, ki pa se lejko zvežejo v edno osrednjo organizacijo v Belomgradu. Volitve razpiše kmetijski minister. Člane Kmetijskih zbornic bodo volili občinski odborniki. Kmetijske zbornice so stanovska i ne politična združenja. Gda se razpišejo volitve, bomo bole obširno popisali celo telo Kmetijskih zbornic. Starodavna žela kmetov, šterih je največ v državi, se je s tem spunila.

— saj so vsi narodi ena velika družina božja —, liberalizem je zanesel tudi med narode sebičnost in med države gospodarski boj in tako vzbudil vsepovsod nezaupanje, zavist, sovražstvo in razdor. Odtod je brez moči tudi samo Društvo narodov, ustvarjeno po svetovni vojski. (Dalje).

Anglija. Osemdeset angleških vojnih ladij straži vožino Gibraltar, da ne bi prišle tuje ladje na pomoč dve-ma bojujočima se strankama v Španiji. Anglija je v svojem letošnjem proračuni določila za vojsko 63 jezero milijon dinarov. S temi trašnimi penezi šče Anglija postati najmočnejša, nepremagljiva država sveta. To obo-rožavanje jako peče Nemčijo. Zato se pa čüjejo glasi pri Nemcaj, posebno pri SS oddelkih, naj bi Nemčija prle začela bojno, kak Anglija izvrši svoje oborožavanje.

Francija. Po angleškom zgledi tudi Francija misli v prvov vrsti na orožje. Francozki državniki pravijo, da je domovina v nevarnosti. Bojijo se najmre i Nemcov i Angležov, ar v zavezništvi z boljševiskov Rusijov ne vidijo nikše pomoči. V Tunisi, v Afrikanskoj francozkoj nasebini, so nastali nemiri med rüdari. Petnajset stavkajočih je bujtih, en stotnik pa trije orožniki so pa ranjeni.

Romunija. Na vseučilišči v Jassyji, so dijaki teško ranili, profesora i rektora Bratu. Napravili so to tak zvani člani „železne garde“. Železna garda je fašistično društvo, štero vodijo največši sovražniki krščanstva, slobodnozidarje. Pod vplivom teh se je mladina organizirala v železnoj gardi i štela spremenit v Romuniji dozdajnji politični red. Vlada je spolovila dijake vseučilišča v Jassyji, je spozaprila, univerze i dijaške domove zaprla i vse slobodnozidarske lože (društva) razpustila.

Španija. Veroborci so zasedli Utrillas. S tem mestom so njim v roke prišli najbogatejši premogovniki. Napad rdečih so z velikov zgübov teh junaško odbili povsod.

Vogrska. Na Vogrskom so šteli vrčti denešnju vlado i si po zgledi Nemčije postaviti fašistično ravnanje. Vlada je zaroto odkrila i zadušila. 100 oficirov je zapretilih.

pa zaščite, če je med letami 1932. apr. 20. i 1. 1936. sept. 26. ne bio kmet. Na priliko trgovec je vzeo posojilo 1. 1930. Sledkar je küpo posestvo i opüsto trgovino i se je bavo lani samo z kmetijstvom. Te kmet ne spada pod zaščito, ar te ne bio kmet, gda se je zadužo.

predsedniki Blumi i našemi ministerskomi predsedniki, dr. Stojadinoviči. Vsi so taki dali tudi odgovor. Kabel je priprava, po šterom se lejko telegrafira prek morja. Žiče ležijo v vodi globoko.

Ribič Marko.

Mura šumi, šumi skoraj neslišno in hiti nekam v neznano - - - Mlini ob levem bregu so vsi sivi in mračni, klopotajo z zamolklimi udarci, verige, na katerih so pripeti, škripljejo in pokajo, velika kolesa se vrtijo dostojanstveno noč in dan brez prestanka, v večnost. Na golih vrhovih dreves se lovijo zadnji sončni žarki kakor zlate niti, razpredajoče se od nekok iz neznanosti - - - Med drevjem v ozadju ležijo Melinci, iz dimnikov v vasi se kadi, dim lega nad strehe, v vrtove, nad Muro kakor tenek, pozoren pajčolan . . .

Ribič Marko sedi nepremično na stavi in gleda v valove pod seboj. V roke mu brije veter in v desno nogo, leva je lesena in kakor mrtva. Trdno drži s premrlimi prsti mrežo, jo zdaj zdaj dvigne iz vode, strese in vrže drugam. Oster veter žvižga okoli ušes, sili skozi obleko do kože, do kosti. V dve gubé leze Marko, da bi se ogrel, huka v roké in sedi dalje skoraj nepremično.

„Daleč je še pomlad, daleč! . . . Tak veter, da bi človeka kar odneslo,“ se pogovarja Marko sam s seboj.

„Ampak vrljub temu je danes vredno sedeti tu - - - Puntar bo kmalu poln - - - In kakše ribe; sami kleni, debeli in dolgi - - -“

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Navuk za tretjired sv. Frančiška je to nedelo, 14. marca v Črensovcih po večernicaj.

Zahvala. Vsem, ki so pri smrti naše dobre matere, Jerič Marije v Turnišči molili za njihovo dušo i so njim skazali poštuvanje s tem, da so se vdeležili sprevoda i darüvali vence i cvetje, posebno pa čč. dühovščini se tem potom najlepše zahvalüjemo. — *Žalüjoča rodbina.*

Ki ne so dobili kalendarov Srca Jezušovoga i so plačali naročnino, naj to javijo na uredništvo M. Lista ali Novin v Črensovc. Mi smo je na vse kraje dali poslati, a vendar se neštérni tožijo, da ne so je dobili.

Na podporo našega tiska so darüvali v Din. sledeči: Haoko Jožef, plebanoš Bogojina 20, Draskovič Bara, Renkovci iz Francije 8, Andrejek Ana, Martinje iz Francije 30, Neimenüvani 50, Antolin M. Kula 10, Franc Ana, Črensovc iz Francije 10, Škalič Štefan, Kuzma iz Francije 6 Din. — Bog povrni.

Za slovo od preč. g. Horvat Egidija, plebanoša v S. Bethlemi, so njihovi farniki priredili veliki banket i jih neštérni celo sprevodili v New York, gde so 27. februara seli na ladjo, ki jih domo pripela. „Amerikanskih Slovincov Glas“ našteva njihove zaslüge i z toplimi rečmi jemle od njih slovo. Njihov začasni naslednik so g. Bono Andačić, hrvacki dühovnik. — Preč. g. Horvat Egidij, plebanoš pridejo med nas i so sprejeti v seznam lavantinskih dühovnikov.

Obsojen je na šest letno trdo vozo i na stalno zgübo častnih praviv Hozjan Štefan, ki je pred tje-dni vmoro Cigan Adama. Zagovarjao se je, da je drugoga šteo v samobrani smeknoti, ar se njemi je eden prepreto.

Oproščena je Pocak Karolina iz Lončarovec, ar je po nepriliki vmorila pijanoga moža. Mož jo je napadno, gda je grüške lüpala i dete držala v naročaj. Na nož se je mož sam nasado v naglici.

Roparije na vse kraje. Preminoči tje-den je bio tje-den roparij na Dolinskem. V Črensovcih so vdrli v gostilno Bauer Šamuela i odnesli 1800 Din. gotovine poleg drugih reči, kiso tudi lepe vrednosti. Železne polke so prevrtali vlomilci i tak prišli v sobo do penez. — V Trnji pri Denša Petri so odnesli meso. — V Genterovcih so edno noč v edenajstih mestaj vlomili, v Dobrovniku pa v osmih. Prek Müre na Štajari v Križevcih so vlomili v trgovino i jo oropali. Isto nam javlajo z vnoгих drugih mest. Približavle se Vüzem i nesrečni alkohol šče pali vživati i vmarjati nemrtelne duše. More biti cela banda na deli, ovak nebi dosegole roparije tak velikoga obsega.

Ves zadovoljen opazuje pod sabo za kol privezan puntar, v katerem se premetavajo ribe. Skozi režko na zgornji strani se od časa do časa zableste svetle luske, širok rep udari po leseni steni posode in Marku se zdi to štropotanje rib lepše od najlepše godbe. Potem potegne mrežo iz vode, zgrabi s prezeblimi prsti dolgo mrežo in jo spusti v puntar. Ribe zapljuskajo veselje, kot da pozdravljajo novo tovarnišico, ki je prišla iz zlate svobode v tesno kletko.

„To bo večerja nocoj! Stara bo vesela kot le kaj, ko ji prinesem toliko rib!“

Ob misli na večerjo se mu že zazdi, da sliši veselo prasketanje ognja v gašperču in cvrčanje masti v ponvi, v nos ga ščegeta prijeten duh po pečenih ribah, tako, da mora kihnuti.

Parna piščal gosposkega mlina v Beltincih tuli z zateglim, žalostnim glasom: Šest je ura. Sonce je že zašlo za gozdove ob Muri, samo zarja še žari na zapadu in Marku se zdi, da gori gozd na krapenjski strani z velikim plamenom.

„Malo še posedim, mogoče bo še kaj sreče za mojo mrežo“, brunda Marko v brke, na katerih se nabira ivje. Mrežo izvleče in jo počasi vrže drugam.

— Hoj, oča, domov, domov!...

Naslovi g. slovenskih duhovnikov v Franciji. Naslov g. Orešnika smo dnes teden objavili. Sledijo naslovi sledečih g. slovenskih duhovnikov, ki se glasijo: 1. Mrs. Zupančič Valentin, 17. rue Mozart-Fosse 16. Lievin, Pas de Calais, 2. Švelc Anton Recteur de la Mission Yougoslave Aumetz, Moselle, 3. Grims Stanko, Recteur de la Mission Yougoslave Meerlebach, Moselle, 4. Kolednik Ferdinand, Recteur de la Mission Yougoslave I. rue de l' Orphelinat, Meudon, Seine et Oise. K šteromi gospodi ste bliže, na tistoga se obrnite. Po torkaj i sredaj najdete g. Kolednika tudi v Parizi na naslov: 7, rue Leonce Reynaud, Paris XVI. To je na jugoslovanskem poslanstvu.

Zdavanje v Franciji. Preminočo nedelo sta se zdala v Franciji Premoša Štefan i Čeh Barbara iz Turnišča. Zdali so jiva g. Kolednik. Daj njima sladko Srce Jezušovo blagoslov v hišnom zakoni, ka zveličata v njem sebe i tiste, štere njima je dober Bog odločo od vekomaj dati.

Obisk naših v Franciji. Gospod Kolednik so obiskali preminoče dni naše izseljence v pokrajini Seine Inferieure i to Sobočan Ivana pa njegovih 30 pajdašov.

Pozdrav pošilajo: Antolin Mihal, Kula iz Odranec, svojim domačim, sestri, rodbini, Slov. krajini i celoj Odranskoj občini; **Horvat Anton,** Beograd, vojak pri kraljevskoj gardi, Bogojina, vsem svojim domačim i poznancom.

Advokat

Dr. BRUMEN TONE

je otvoril svojo pisarno v M. Soboti ter se pridružil pisarni advokata g. KODER FRANA.

Grozilna pisma nalekūje nekaj v Črensovcih pri gotovih kmečkih hižaj. V pismaj nepodpisani pisec grozi z vužiganjom i vmorijov tistim, ki duga nebi plačali do 4. marca. Se zna, da nikoga ne bujo pa nikomi tudi ne vužgo. Nekše nespametne norije dela z tem nekaj, ki bi se pa mogo kaštigati, ar po nepotrebnom dela nemire med prebivalstvom.

Beltinci. Dnes, na Čarno nedelo pred večernicov ma naše prosvetno društvo skupni sestanek. Pri sestanki si pogučimo od skupnoga svetoga obhajila, štero sprejmemo mladenci na Jožefovo. Tudi lepo akademijo ščemo prirediti na čast svetomi Jožefi na njegov osvete. Pri sestanki je nabiranje novih kotrig za prosvetno društvo. Dekliški krožek ma po večernici svoj prvi sestanek istotak dnes na Čarno nedelo. — Občinske volitve so pred dverami, to spoznamo iz gibanja na-

Tema je že! — Balažicov Joško gre mimo z vrečo moke na rami.

„Eee, malo še počakam! — Ni še take sile! — odgovori Marko in gleda za njim.

„Kako je zrastel ta Joško v svetu! Majhen, suh in slab je bil, ko je odhajal z doma za kruhom, zdaj pa tak hrusk, da mu ni para v vasi... In bogat je, bogat!“

Globoko vzdihne ribič in se zamisli. — Ja! Je že tako! — Nekateri so srečni, drugi ne, nekateri bogati, drugi revni, kakor pač Bog da! Joško, ta je že srečen in bogat! Vrstnik je mojemu! — Oj, moj Ivan je bil dečko, da malo takih! Velik, močan, lep! — Služil je, dobro smo živeli i kolarija mu je dobro nesla... Pa je minilo vse!... Vojna ga je vzela!... Bog ve, kje je ostal!... Pravili so, da je nekje v Karpatih, v Galiciji!... Nihče ni javil njegove smrti, samo vrnil se ni... In Naci!... Tudi njega so vzeli!... Šel je nekam za Kobarid proti Italijani!... Tam ga je raztrgala granata!... Dva sta padla!... Zdaj sta njuni imeni zapisani s srebrnimi črkami na veški kapelici Marije Snežne, kakor mnogo drugih, ki so padli... Pa še eden, še Pišta! Ta moj najmlajši!... Osemnajst let mu je bilo, ko so ga vzeli... Ne vem, kje je hodil, vrnil se je čez leto dni, samo da — slep! — Zdaj že osemnajst let ne vidi... Doma sedi pri oknu in strmi s praznimi očmi nekam, sam

ših bivših JDS-arov, ki začajo svoje pogorišče popravlati. Se vupamo, da je ne popravijo.

Tečaji od sajenja i obrezavanja sadnoga drevja. Sreski kmetijski referent v Lendavi bo priredo več praktičnih tečajov od sajenja i obrezavanja sadnoga drevja. Tečaji se vršijo: 18. marca t. l. ob 8 vuri zūtra na Kapci na posestvi predsednika občine Gaberje g. Lebar Jožefa, Kapca št. 91; 18. marca t. l. ob 2 vuri popoldnevi v Žižkih na posestvi dojno-ga kontrolora Zver Štefana v Žižki; 20. marca t. l. ob 8 vuri zūtra na sreskom posestvi v Žitkovci. V slučaji slaboga vremena se tečaji ne bodo vršili. Vsi sadjarje se vabijo, da se tečaja vdeležijo v kem vekšem številu.

Dokležovje. Od naših občanov, šolskih dec i od gasilske čete se je poslovil pred par dnevi vučiteo, gospod Majhen Vladislav. Premeščen je k svetoj Ani v Slovenskih goricaj. Imenuvani vučiteo je bio jako priljubljeni med nami, posebno šče zato, ar je zadnje mesece sam požrtvovalno včio skoro 150 dec i to brez kakše mržnje. Prosimo višjo oblast, da nam kemprle nastavi šče edno vučiteljsko moč, da naša deca naj ne zaostane pri včenji.

Bridko je gledao tovaž, šteri je pred kratkim oropao dobrovniški farof. Teške zavitke penez je odpirao z smehlečim se obrazom, ka de vse puno deset, dvajset i petdesetdinarskih kovancov. A kisilo se je podržao, gda je mesto čakanih dinarov najšeo samo stare krajcare, ki so samo teliko vredni, keliko kil železa vagajo. Gotovo se je odločo, ka na farof več nede šo kradnot.

Akademijo na č. sv. Jožefi priredi moška mladina na Jožefovo v Črensovcih. Na dnevnem redi so deklamacije, govori pobožna igra „Iz teme k luči“ i spevanje. Predvsem pa sv. spoved i skūpno prečiščavanje mladine mora kronati to prireditev. — Pesmarski zbor dirigira g. Hanc Joško.

Kranjec Miška pisarije ocenjene. V resnom, globoko znanstvenom mesečniku „Čas“-i je oceno pripovesti Kranjec Miška, profesor g. Novak Vilko. Stvarno, pravično, mirno dokaže g. Novak, da g. Kranjec v svojih pripovedkaj, ne opisuje našega človeka, nego sebe, da dá izraza boljševiškomi mišljenji, brezbožnosti i da njegova dela so vsikdar slabejša. Dobra stran je jedino ta, da je po njem naš človek prišo med vrste slovenskih pisatelov.

Peneze so delali na Melincih. Neko družino je oblast dala aretirati, ar je najšla tam krive, še ne pofarbane jezerke.

Trnje. Vučiteljski izpit je napravila gdč. Škerbinc Francka, vučitelica v Trnji. Čestitamo!

Bogve kam! — Samo včasih, kadar prinese pismo noša invalidnino, pograbi denar, ga vrže po tleh in zatuli kot ranjen pes. — Ni mu treba denarja, samo oči naj mu dajo nazaj, da bo videl sonce, mesec, zvezde, da bo videl pomlad, njive, zeleno pšenico, da bo lahko delal, delal... In potem spet mirno sede k oknu in strmi nekam v neznanu...“

Iz teme se oglasi, zvonjenje. Zvonar Martin zvoni Zdravo Marijo — Marko se zdrami iz zamišljenosti, potegne klobuk z glave in se pokriža. Potem moli mrmraje kot da se pogovarja:

Angel Gospodov je oznanil Mariji in spočela je od Svetega Duha.

Voda se zaganja v stavo, šumi skozi fašine in ga enakomerno nagiblje sem in tja. Na vasi pojejo dečki. Marko zaveže ribe v mrežo, zadene culo na ramo in gre proti domu. Mesec sveti iznad drevja, ribič hodi počasi po pašniku, pred njim se plazí njegova senca. Mlini klopočejo ob Muri, veter ječi kakor v bolečini. Marko poslušaj... Tolikokrat je že slišal to klopotanje, pa vendar... Saj mogoče ne bo več dolgo... Življenje je vendar tako enolično in zanj brez vrednosti... Nebo je vse posuto z zvezdami. — Tako prijetno migljajo te nebeške lučke, skoraj nagajivo. — Poln hrepenjenja glede Marko zvezde in misli:

„Tam zgoraj mora biti lepše...“
Melinčar.

Novine so narasle meseca februara za 59 komadov, odpadnolo je 16 komadov, čisti narastek 43 kom. Pri M. Listi je čistoga narastka 25 komadov. Iz srca prosimo po sv. Cirili i Metodi dobro Srce Jezušovo, naj da čast oltara č. božima služabnikom Antoni Martini Slomšeki i Frideriki Baragi, šteriva prosimo, naj z svojim duhom napuniti slovenski narod, naše liste i je razširita.

Vtopo se je. Kda je šo v šolo Horvat Janči iz Otovec, je zapazo v potoki ležati ednoga človeka. Taki je bežo domo i povedao, ka se je zgodilo. Lūdje so šli na kraj nesreče i potegnoli iz komaj en peden globokoga potoka telo. Spoznali so 64 letnoga starca, Rakar Štefana iz Čepinec. Kak se je zgodila ta nesreča, se ešče ne ve.

SOBOTA.

Prosvetno društvo v Soboti. Naše prosvetno društvo je pred postom pa ešče prle priredilo precí lepih iger, ki so jih Sobočanci pa tudi zvunski lūdje obiskali v lepom številu. Prosvetno društvo se je odločilo, da tudi za postni čas priredi lepo, posti primerno igro, ki naj nudi vsem obiskovalcom prijetno, pošteno i povučno zabavo. V soboto pred cvetnov nedelov, t. j. 20. marca ob 8. vuri večer i na cvetno nedelo, 21. marca ob 3 vuri zadvečara priredi društvo lepo igro, dramo „Krvav denar“. Prireditev se vrši v Prosvetnom domi v staroj šoli pri cerkvi. Naši lūdje hodijo radi na igre. Nemajo pa dosta penez, ve včasih ešče za silne potrebe nega kde vzeti peneze, a vendar je hvalevredno, da lūdje dobivajo vsikdar vekše i vekše veselje do izobrazbe, do včenja, do poštenoga razvedrila. Pridite i poglednite domačo igro, ki jo bodo igrali naši sinovje. Opomina se, da bo nedeljska prireditev t. j. ob 3 vuri zadvečara, mela znižano vstopnino.

Novi kraljevski notar i odvetnik v Soboti. Na mesto pok. Kodra je imenuvani novi javni notar g. Ponebšek Janko. Novo odvetniško pisarno je odpro g. Dr. Brumen Tone, šteri se je pridružio z odvetnikom g. Koder Francom. Obema gospodoma želemo, da se dobro počūtita med nami.

Volitve v gasilsko župo v Soboti. Volitve so bile nemirne. Štelo se je podžagati g. Benka, ka pa zaednok ne se je zgodilo. Neko malo večino je dobo proti g. Džubani. Zvoljeni so sledeči: Starešina Benko Jožef, narodni poslanec, postarešina Džuban Jožef; častniva člana: Cvetko Ludvik i Vezer Geza; tajnik Čeh Franc, namestnik Horvat Bela, blagajnik Celec Ferdinand, namestnik Kūhar Štefan; odborniki: Šohar Štefan, Štefanec Štefan, Mekiš Štefan, Banfi Štefan; v nadzorni odbor so zvoljeni: Obal Eugen, Lapajne Janko, Vljaj Viktor, Bac Ludvik i Vukan Josip. Za delegata sta zvoljeniva Benko Jožef i Kūhar Štefan.

Novi notar.

S 1. marcem t. l. je začel uradno poslovati novoimenovani javni notar PONEBSEK JANKO v poslovnih prostorih pokojnoga notarja g. Kodra Antona.

Vmro je po kratkom betegüvanji v Soboti Wolf Jakob, test g. Preiss Adolfa, trgovca i poslovodje Tivar oblek. Naj počiva vu miri. Žaljujočim pa izražamo naše sožalje.

Občinska hiša v Soboti odana. Po dugšem vremeni se je denok ednok odala občinska hiša v Soboti, za štero je bilo vnogo küpcov. Odala se je na licitaciji za 826.000 dinarov. Küpo jo je g. Faflik Alojz, hotelir z Sobote, šteri de hišo preurejüvao za hotel.

Človek ne ve za dneva ne za vūro, gda ga smrt doleti. Gomboši Franc, mladi mož, dober kršćanski človek, šteroga je tak na nagli vzela mati zemla v svoje naroče, je postao žrtve pri podiranji drev. Pokojni je bio doma iz Kroga i se priženo v Sobotu. Bio je goreći naročnik naših listov i tudi podpornik. Smrt ga je doletela v časi, gda si je iskao zaslužek za svojo družinico. Zapušča mlado ženo i nepreskrbleno dečico, šteri žaljujejo za svojim dragim očom. Smileni Jezuš naj njemi bude tolažnik. Družini, kak i starišom izražamo naše sožalje.

Zadruga „Angora“ r. z. z. o. z. v Ljutomeri priredi v nedelo 14. marca t. l. predpoldnom ob 10 vuri v prostorih gostilne Banfi v Soboti strokovno predavanje od važnoti, haskov i od pravilne vzgoje angorskih zavcov i od pridobivanja i vnovčenja angorske vune.

Nesreča. Teško se je ponesrečo tudi pri podiranji drev Kūzmič Štefan iz Polske vulice.

Ogenj. Zgorele so bivše grofovske stале. Što je povzročo ogenj, se ne ve.

Obesila se je. Preminoči petek se je obesila v Soboti edna 85 letna ženska. Ka je poglalo starko v smrt, je neznanu.

Kratki glasi.

Zavolo 50 dinarov ga je bujo. Brodarič Tomo iz Zagreba je že duže časa bio dužen svojemij prijatelj 50 Din. i njemi je šteo povrnuti. Ednoga dneva sta se srečala i prijateo je Brodariča proso, naj njemi povrne dug, a on njemi je pravo, da je ne dužen nikaj, ar njemi je prijateo Brodariči potro bicikl, šteroga njemi je posodo. V preparanji sta se tak svadila, da je prijateo z nožom smekno Brodariča, šteri je izkrvjavio.

Bujo bi brata, če bi ne pri-skočili sosidje vmes. V Samobori poleg Zagreba je oča Suša razdelo zemlo med svojiva dva sina. Ednomi sini se je ne vidlo, zakaj je dobo brat malo bokšo zemlo od njega. Zato je odločo, da od brata vzeme vkraj njegovo i svojo da njemi, ka se njemi pa ne posrečilo, zato je šteo z železnimi rasojami bujti brata, ka so pa preperečili sosidje.

Takše so nešterne denešnje ženske. V ednoj vesi poleg Zagreba sta se mož i žena nekaj posvadila i je žena odišla na možin dom i je tam začnola odavati iz šume drevje, štero je bilo last moža. Domači so mislili, da jo je mož poslao, naj odava les. Küpčija je šla na veliko. Gda je mož vido, da se žena li nešče od nitek povrnuti, je šo na svoj dom, gde so njemi stariše pravili, ka zakaj da les odavati, od šteroga pa on nikaj ne znao. Taki je šo v šumo i vidi, da lepi deo šume je prazen, a žena pa je peneze vse zabiksala. Se zna, da jo je mož potolažo z poštenim kolekom, ka si je tudi zaslužila.

Vsakši den 36 vmorov. Kak poročajo ameriksni listi, se vsakši den zgodi do 36 vmorov v Ameriki. Poleg toga pa na jezere menših hüdodelstev. Policija pri tom ma vnogo posla i brige.

Pošta.

Perdigel Vilma. Brenil. Vse plačano na letos za tebe i mater pa ostalo 31.75 D., za podporo M. Lista. Marija naj ti povrne. Novine smo ti začeli pošilati. — **Horvat Te-rezija.** Pont Andemer. Bog povrni za lepi pozdrav. Naj i tebe čuva i ednok pred Jezuš-a pripela sv. Jožef. Naročnine 99 Din. sprejeli. Bog plačaj. — **Recek Jožef, Martainville.** Novine stanejo na mesec 6 Din. v Franci-o, na deset mesecov do konca leta tak 60 Din. — **Ficko Štefan, Tišina.** Delež se mora lastnoročno podpisati i zabeležiti, da je za Novine i M. List na vaš naslov. — **Kous Franc, Gradišće.** Isto naznanjamo i tebi. — **Kolmanič Franc, Borejci 15.** Osebo se zglasite ednok. — **Kerec Alojz, Otovci 76.** Za Gumilara smo spisali 20 Din. za Dom. Prosimo obvestilo po kom i gda ste nam poslali 30 Din. — **Antolin M. Kula, Novembra 22** smo z tiskarne poslali kalendar. Zgübo se je na pošti. Pošlemo drugoga za kratak čas. — **G. A. Sv. Jürj.** Naslov je sledeči: Zorko Štefan Instituto Salesiano, Bagnolo, Piemonte, Cuneo Italia. Piši ta. — **Jeneš Martin, Odranci 242.** Ti istotak piši ta. — **Kavaš Ro-zika, Orchies.** Peneze sprejeli i razdelili, sv. meše se bodo služili, za naročnino 100 Din. edna libera 30 Din., edna popevana meša 20 Din., na Dom sv. Frančiška 59 Din. Bog plačaj. Vsi toplo pozdravljeni. — **Kozar Jürj, Martinje.** Kalamar Lovrenc plača za hčer v Franciji 60 Din., za Dom pa 4 Din., to je skupno 64 Din. — **Pozvek Anton, Večeslavci 134.** Sprejeli smo 123 Din. 75 par. S tem je Sukič plačao na l. 1936 vse i na letos je ostalo 66 Din. 75 par. Kalendar ne smo pošilali, ar je ne nišče naročo. Zdaj smo ga zabeležili, da ga dobi. — **Denša I. Chi-cago.** Pošlite en kalendar Zelko Mariji R. 1. Box 3 Derby Rd. Stevensville, Michigan. — **Zelko Marija, Stevensville.** Prosimo odgovora, po šteroj banki so poslani 3 dolarje. — **Hozjan Ana, Reclingen.** Naročnina zna-ša 100 Din. na leto za oba lista.

K odaji je pol mlina

na Ledavi v Turnišči. Pogoji se zvedijo pri hišnoj števil. 32. v Turnišči.

Pisma naših iz tujine.

H. J. M. Chatain, Francija.

Častiti gospod! V začetki mojih par vrstic pisma, Vas najlepše pozdravim v imeni Srca Jezušovega i Vam želim od Gospodnoga Boga, ka bi ostali še dolgo let zdravi. Naznamim Vam, ka sam v preveč slabom mesti, zavolo verskoga življenja. Moj gospod i gospa so preveč dobri po ednoj strani, ali za dušo se pa nikaj ne brigajo; so po veri katoličani, ali Boga ne molijo i k meši tudi nedejo; vse to se njim vidi za smej, a duhovnika pa nemrejo viditi. Pravijo, ka so to duhovniki krivi, ka tak slabo ide ljudem i njim zmišlavlajo najbolje grde reči. Meni je pravo gospod, ka mi ne brani iti v cerkev, samo prvo morem v štali vse večiniti, te je pa že kesno, ka bi peški šo, ka je daleč, biciklina pa ešče nemam. Tak pa te malogda idem k meši. Častiti g., naznamim Vam, ka me preveč žmetno stane, ka majo malo dete i je nigdar ne včijo nikaj dobroga, samo vsefele norije je včijo. Kak bi pa te moglo v toj državi kaj dobroga biti, vej ne čuda, či vse kriči za komunizem. Drügo Vam novoga nevem kaj pisati, poslal sam Vam 50 Fr. i to: 50 Din. na podporo M. listov ino v zahvalo, da sam ozdravo, a ostalo pa naj ostane za Novine na pol leta. — Franc Horvat iz Bakovec.

Petit Javarzey, Francija.

Preč. g. urednik Novin i M. lista! Najprle se Vam iz tujine oglašim etak: „Hvaljen bodi Jezuš Kristuš.“ Potem se Vam prav iz srca zahvalim Prečastiti, da mi pošilate Vaše lepe kat. liste, posebno M. list v to temno tujino. To je edina tolažba i pomoč za nas izseljence. Večkrat mi suze zalevajo obraz, kda preštam Vaše dobre liste. Eti v tujini skoron dobroga nigdar ne čujem. Samo slabo, kajti brez Boga nega mira. Gotovo ne bi bilo tak slabo, če bi delali z Božov pomočjov ino če bi si naročili dober tisk „Novine“ i kaj drugoga. Mogoče bi se tej trdokorni ljudje spreobrneli. Samo kak stari pregovor pravi: „teško je staroga konja navčiti voziti.“ Ete siromaški narod dobroga ščista nepozna. Kamakoli se napotim, najdem bole ino bole hüdo. Kajti na mesto dobroga so prišle vse druge razmere, to je verska zmota. Ali naj bo z Bogom, mi izseljenci pa ne bodimo takši. Varimo se lažljivih prorokov, posebno mi mladina. Ne dajmo se v roke šatani, šteri bi nam škodo na duši ino teli. Vzemimo svoj križ na rame i hodimo za Kristušom v tom postnom časi. Sv. Jožef naj Vas občuva še vnoga leta na etom sveti, naj Vam podeli vse milosti, kaj Vaše duhovniško srce žele i potrebüje, posebno pri širjenji M. lista, ki je vodilo i tolažba za žalostne v Slov. krajini, a bole pa tudi v dalnoj tujini. V presvetom Srca Jezušovem pozdravim Vas, prečastiti urednik i svoje domače, rodbino, sosede, prijatelice i vse duhovne pastire. Bog živi Jugoslavijo!

Marija Lopert iz Tešanovec.

Občni zbor Francoskega krožka.

Dne 24. februarja 1937. je imel Francoski krožek (Cercle Francais) v Murski Soboti svoj redni letni občni zbor ob precejšnji udeležbi svojih članov in prijateljev krožka. Med drugimi ga je počastil s svojo navzočnostjo tudi g. župan Hartner Ferdinand.

Po končanih poročilih o pretekli poslovni dobi je bil izvoljen naslednji odbor:

Predsednik: prof. Potokar Milan, podpreds.: prof. Hvala Marij, tajnik: Adanič Josip, bančni uradnik, blagajnik: upravnik pošte Vutkovič, knjižničar: prof. Kunstelj Vinko, gospodar: ga. Čepič Marija, revizorja: prof. Justinova in odvet. koncip. Kovač Štefan.

Novi odbor bo skušal čimbolj poživeti delo v krožku in mu dati čim trdnjšo podlago. V ta namen je začasno najel potreben lokal v „Meščanskem domu“ na Aleksandrovi cesti (Kavarni Faflik). V krožek prihaja nekaj listov in revij, ki so članom vedno na razpolago. Zanje in za prijatelje krožka ima ob petkih zvečer redne tedenske sestanke, da med njimi poživlja in dviga znanje francoščine. Razen tega je za dijake uvedel jezikovne tečaje, ločene po razredih, da jim tako olajša učenje francoskega jezika. Tekom leta pa namerava prirediti svojo akademijo, da z njo tudi med širšim občinstvom vzbudi zanimanje za francoski jezik in kulturo.

Vsakdo, ki ima veselje do francoskega jezika, naj prijavi svoj pristop pri tajniku društva g. Adanič Josipu, bančnemu uradniku v „Prekmurski banki“, ki daja tudi vsa potrebna pojasnila. Članarina se plačuje mesečno in znaša le 2 Din.

ZA SMEH.

Mali je velki i velki je mali mož.

Angleški general Roberts je bio najboubši vojskovodja zadnjih let. Ednok je bio v londonskoj družbi predstavljen ednomi velkomi i jako šalivomi gospodi, šteri je znao zabavati goste na račun drugü. To je probao tudi s pritlikavim Robertsom. Obe roki je dao na oči kak bi meo dalnogled i gledao v daljavo. Tak je nekaj časa gledao i nato pravo: „Večkrat sem že čuo od Vas, viditi Vas pa nemrem.“

Na veliko veselje šalivcovih prijatelov pa njemi je Roberts mirno odgovoro: „Meni pa se je pri Vas pripetilo ravno naopak: Dobro Vas vidim, a še nikdar nesam nikaj čuo od Vas.“

Pozdrav pošilajo: Gomboc Ludvik, Ligny Francija, Andrejci: Lepo se zahvalim na naši krščanskih listaj, štere vsako soboto redno dobim i je v nedelo prečtem. Eti v Franciji se vse pripravla tak, kak je v nesrečnoj Španiji. — **Jerič Katarina, St. Opportune, Francija:** Pridem v drugo službo i vam naznamim svoj novi naslov. Pozdravljam vas z Križanim Jezušom, od šteroga premišlavam.

Gospodarstvo.

Zeleno gnojenje.

Tak smo zemli ne odvzeli nikaj fosfora i kalija, ar vse tisto, ka ga je rastlina zemli odvzela, pride pa nazaj v zemlo, a poleg toga je ešče leguminoza, pravimo detelca vzela iz zraka vnogo dušika i tak obogatila zemlo s tov najbolje potrebnov hranov. Za zeleno gnojenje se lejko leguminoze sejajo kak glavni posev, kak podrastlina v žitarica ali kak postrna rastlina. Prvi način, to je, da bi se leguminoza na sprolitje posejala, a na jesen podorala, je redek, ar te od zemle celo leto ne dobimo nikšega pov. Drugi način, da se leguminoze sejajo med žito, pšenico, ječmen ali oves, je tudi pri nas pogosti. Te način je zlasti tam dober, gde žitarice kesno dozorajo, tak ka več ne bi mogla zrasti postrna kultura. Tretji način je najboubši način zelenoga gnojenja. Te način obstoji v tom, da se te, kda se pokosi ječmen, žito, pšenica, oves, ali poberejo rani krumpli, včasi poseja kakša leguminoza. Leguminoza se mora posejati včasi, kak se žitarica pokosi. Najboubše včasi drugi den, ar eden den v juliji znači za proizvodnjo zelenoga gnoja telko,

kak eden tjezen v augusti ali kak celi september. Zato, ka če dugo pustimo zemlo, kda smo žito pokosili, te se zemla posušü i leguminoza žmetno vzklije. Kem prle leguminozo posejamo, tem več gnoja ona pripravi. To nam prikaže te primer:

Leguminoza posejana:	19. VIII.	VIII.	31. VIII.
obogatila je zemlo na	63 kg	45 kg	17 kg
1 plügi na dušiki			

S toga se vidi, ka moramo leguminozo kem prle psejati, na vsak način pa že v juliji. Uspeh zelenoga gnojenja je odvisen tudi od rastline, štero posejamo. Najboubše je posejati pomešano seme detelice, boba, graha, grauke i drugü leguminoz. Edna jako dobra rastlina za zeleno gnojenje je lupina. Ona jako hitro raste, ma veliko listje, da pokriva zemlo i tak podnaša veliko süšo, dele ona zraste velka i tak pripravi dosta gnoja i veže dosta dušika iz zraka (do 100 kg na 1 plügi). Ona tudi s svojim korenjom izvleče iz zemle vnogo hranilni snovi, štere druge rastline nemrejo i te, gda jo zaorjemo, te snovi slüžijo za hrano rastlini, štero posejamo. Mamo več vrst lupine: modra lupina (*lupinus angu stifolius*), bela (*lupinus albus*). Razen lupine so za zeleno gnojenje dobre tudi razne detelice, posebno rdeča detelica, štera se lejko podorje tudi pod krumple i da jako dobre rezultate. Za teško zemlo je jako dober bob. Tudi grauka je dobra. (Dale).

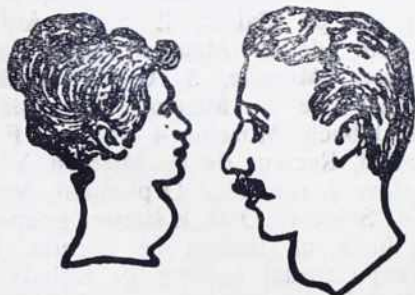
Vreme:

Lepo, zmes deževno z vetrovjom.

Senje:

Črensoyci 15. marca, Prosenjakovci 15. marca, Sv. Križ pri Ljutomeri 15. marca, Turnišče 18. marca, Bogojina 20. marca.

KROF, nadüti šinjek

je obolenje ščitne žleze, šteri se mora pravočasno zdraviti, ar se inaci delüvanje toga važnoga organa v svojem deli, kak zaščüta proti strupom, jako preprečüje, zavolo šteroga lahko nastopijo neprijetni, a največkrat tudi nevarni pojavi.

Zdravniška znanost je dognala, da so soli, ki vsebüjejo jod, pri raznih oblikaj krofa jako hasnoviti. Vnogi betežniki so ugotovili z uporabov našega jako preprostoga domačega zdravljenja s pilom

nageo, zadovoliv, povsem neškodliv vpliv na beteg. Vsakši, ki je betežen na krofi, ma nadüti šinjek, otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, štero vsakomi

popunoma brezplačno pošlemo. Zadostüje dopisnica. Poštno zbiralno mesto:

Ernst Pasternack, Berlin S. O.
Michaelkirchplatz 13, Abt. P. 95.

CENE.

	Dinarov vala:
Angleški fünt	230—235
Nemška marka	16 86—17 50
Austrijski šiling	8 40
Vogrski pengö	7—8 76
Grčke lire	31 50
Amerikanski dolar	47 80
Holandski goldinar	23—26
Švicarski frank	9—10
Belgijska belga	7 37
Italijanska lira	2 12
Francoski frank	2 20
Češka korona	1 54

Živina. Kg na živo vago v dinaraj: Jünci debeli 3 90—4 25, poldebali 3 40—4 10, biki za klanje 3 20—3 50, krave za klanje 3—4, plemenske krave 2 90—3 65, krave za kolbase 2—2 60, telice 3 70—4 60, teoci 4 50—6, praščüci 5 50—7 25, plemenski prasci 5—6 tjeznov stari 70—110, 7—9 tjeznov stari 120—130 Din. po falati. Konji 3000—3500 Din. **Zrnje.** 100 kg. v dinaraj: pšenica 160 do 165, žito 130—140, oves 110—120, kukurica 80—85, grah 250—260 Din.

Banque S. Baruch

et Cie, 11. Rue Auber 11. PARIS - 9 e. odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrsi vse bančne poste najkolantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekoyne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-68, Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekoyne nakaznice. 24-11

Prekmurski povratniki pozor!

Iz proste roke in po dogovoru se proda kompletno gospodarstvo (10 oralov) 4 sobno stanovanje z vsemi gospodarskimi objekti in inventarjem (redi se lahko do 6 glav goveje živine) in to v industrijskom kraju v Borech št. 6, občina Križevci pri Ljutomeru, 5 minut od kolodvora i cerkve. Cena Dolarjev 3.000:

Miroslav:

Zimski večer.

No in v tem času sem hodil mlait v sosednjo vas ječmen. Seveda tudi orožje sem si nabavil takrat, da sem bil varen pred rokovnjači, ko sem se ponoči vräčal domov. Tako sem se zamudil tudi pri svojem svaku, ki je imel tisto leto obilno mlačvo. Koliko keblov smo bili namlatili, tega se ne spominjam.

Ko sem se navečerjal, sem zavil iz dvorišča na cesto in po njej mahnil proti gozdu domov. Vladala je tišina daleč na okrog. Daleč na zapadu je bilo nebo zastrto z oblaki, odkoder se je od časa do časa zabliskalo in zasvetilo, kakor, da bi bila vsa narava ožarela. Kobilice so čvrčale in kresnice so švigale. Bila je mirna kresna noč. Ptice so bile že davno umolknile, le sova se je oglaševala iz daljave in pela zatrglo pesem. V dolini je zapiskal vlak in odropotal v noč. Čudno, da ni slišati nobenega fantovskega

petja iz vasi. Kaj, da je že tako pozno? In zdaj se je oglašila ura v zvoniku in odbila dvanajst. Da je že o polnoči, tega se nisem nadejal. Pospešil sem korak ter se krepkeje opiral ob palico. Revolver, ki sem ga imel s seboj, sem tesneje stisnil v žep. Prišel sem do pokopališča. Ločil sem se od ceste, ki vodi v velikem ovinku v vas ter zavil po bližnji stezi, ki vodi naravnost proti vasi. Trudna drema-vost me je prijela, najrajši bi se zleknil po travi in zaspal. Neko skrivnostno šuštenje je prihajalo od nekoder. Mirno sem šel naprej. Toda šuštenje se je zopet ponovilo. Najbrže je šušljala kakšna zverjad v grmovju, sem si dal poguma. In spet šrk - - - šrk - - - Ozrl sem se nazaj in videl — prikazen. V hipu sem obstal, toda prikazen pa je le šla proti meni. Zabliskalo se je... in zdaj sem videl razločno, kar še nisem videl nikdar: belo koščeno ženo, ki sem jo videl naslikano v starih bukvah, ženo, ki ji pravijo — smrt. Spreletelo me je po vsem telesu. Kaj, mogoče pa le ni smrt, ampak kakšen

tolovaj, ki bi me rad do golega oboral, saj tolovaji se najraje skrivajo po pokopališčih. Spet sem se opogumil in zgrabil za revolver, ki sem ga imel pri sebi. „Da bi te sam vrag - - - Stoj!“ sem zakričal in potegnil za petelin in glej — nabit revolver ni sprožil. Z vso naglico sem bežal preko obcestnega jarka na cesto in po njej navzdol. Ko sem naredil kakih petdeset korakov od steze, sem se skrül za plot in opazoval kam bo neki šla prikazen. Počasi je stopala preko brvi in krenila po cesti navzgor ter pri županovi bajti izginila. Oddahnil sem se in šel domov. Radi močne utrujenosti sem se vrgel v slamo na skednju in spal do jutra. Ko je jutranja zarja zasvetila skozi podstrešne line in naznanila dan, sem se kobacal iz slame ter šel na dvorišče. Kmalu zatem so se oglašili v zvoniku vsi trije zvonovi. Vprašal sem pastirja, če mu to zvonjenje. Odgovoril je, da je ponoči umrla županova Kata. Takoj mi je bilo vse na jasnem; spomnil sem se dogodka, ki se je odigral ponoči in takoj vedel,

zakaj moj revolver ni sprožil.“

Miška je končal s svojim pripovedovanjem ter odlučil zadnjo peščico semena. Teta in drugi so kar zijali vanj. Kako so izluščili to korito semena ta večer, niso vedeli. Vanč, ki je bil tako vihrov, se je umaknil od vrat, boječ se, da bo zdaj zdaj stopila prikazen v sobo in ga ugrabila. Na steni je ura odbila enajst. Ljudje so vstajali in odhajali, tudi midva s teto sva šla domov. Plaho sem se držal za njen predpasnik ter se vedno oziral nazaj, misleč da gre prikazen za nama. Doma sem se hitro vlegel v posteljo in v strahu vrgel odejo čez glavo, da ne bi videl bele prikazni pred sabo.

Še zdaj se dobro spominjam večera, ko je stari Miška tako vneto pripovedoval. Kdor mi tega ne verjame, naj gre vprašat starega in osivelega Miška, ki sedi doma pred zapečkom in čaka belo ženo, ki bo prej ko slej tudi njega obiskala.

(Konec)